

JOENSUUN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 59
80101 JOENSUU
Puh. (013) 267 7111

MAA-AINESLUPAPÄÄTÖS

18.12.2024 § 74
Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella
Pvm Diaarinumero
19.12.2024 1379/11.02.03.00/2024

ASIA

Päätös Maansiirto Putto Oy:n maa-ainelain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta.

LUVAN HAKIJA

Maansiirto Putto Oy
Niskantie 1, 81200 Eno
Y-tunnus 0663968–1

KIINTEISTÖTIEDOT JA OTTAMISALUEEN SIJAINTI

Joensuun kaupunki, Enon kylä, tila Harjunpää RN:o 130:12 (167–435–130–12)

Hakijalla on sopimus maanomistajan kanssa.

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Joensuun Enon Villarinsärkällä Ahvenisentieksen läheisyydessä.

ASIAN VIREILLETULO

12.9.2024

AIKAISEMMAT LUVAT JA PÄÄTÖKSET

Kyseessä on uusi maa-ainesten ottamisalue.

KAAVOITUSTILANNE JA MUUT MAANKÄYTTÖÖN LIITTYVÄT SUUNNITELMAT

Alueella ei ole asemakaavaa.

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 alueen pohjoispuoli on osoitettu seudullisesti merkittäväksi soran tai hiekan ottoalueeksi (EO/so), jolla ottotoimintaan käytössä olevien maa-ainesten määrä on yli 50 000 m³. Alue sijaitsee Suojärvenharjun muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (2E). Kaavamääräyksen mukaan pohjavesien muodostumisalueille ei saa sijoittaa toimintoja, jotka aiheuttavat pohjavesien pilaantumisriskin.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 alue on osoitettu merkinnällä EO1-p, soranottoalue. Lisämerkinnällä -p osoitetuilla alueilla on otettava huomioon pohjavesien suojelu ja huolehdittava maaperäolosuhteista riippuen riittävän suojakerroksen jättämisestä ainestenoton alarajan ja pohjavedenpinnan ylärajan väliin siten, ettei haitallisia aineita pääse pohjaveteen.

Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen 2002 eli ns. POSKI-projektissa hakemuksen mukainen alue on osoitettu ensisijaisesti maa-ainesten ottoon. Projektissa on arvioitu, että Villarinsärkän 5,89 ha alueella olisi hiekkaa 353 000 m³ ja soraa 168 000 m³. Poski-projektissa on Suojärvenharju (67,4 ha) määritelty luonnon- ja maisemansuojelun kannalta paikallisesti arvokkaaksi harjuaalueeksi, jolle ei suositella maa-ainesten ottoa. Arvokas harjuaalue on rajattu siten, että Suolampi ja Villarinsärkän maa-ainestenottoalue jäävät rajauksen ulkopuolelle.

NYKYTILANNE ALUEELLA

Ottamisalue on osa Suojärvenharju nimistä maa-ainesmuodostumaa. Ottamisalueen pohjoispuolella välittömässä läheisyydessä on olemassa oleva maa-ainesten ottoalue. Ottoalue on tavanomaista mäntymetsää.

Alueen lähietäisyydellä ei ole häiriintyviä kohteita. Ahvenisentie kulkee noin 34 metrin päässä ottoalueen reunan länsipuolella. Lähimmät vakituiset tai loma-asunnot sijaitsevat noin kilometrin päässä ottoalueesta.

Alueelta ei ole tiedossa uhanalaisia lajeja tai luontotyypppejä. Alueen läheisyydessä ei myöskään ole luonnonsuojelualueita tai Natura 2000-alueita.

Lähimmät pintavedet ovat ottoalueen pohjoispuolella sijaitseva noin puolen hehtaarin suuruinen Suolampi. Etäisyys Suolampeen on ottoalueen reunasta 300 m.

Alue sijaitsee Suojärvenharjun muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (2E). Lähin pohjavesihavainto pohjoispuolella sijaitsevan maa-ainesten ottoalueen pohjavesiputkesta (+113.41).

Ottamissuunnitelman laatimiseksi alueen nykytilanne on kartoitettu kesällä 2024 gnss kartoituksena ETRS-TM35 koordinaatistoon, korkeusjärjestelmä N2000. Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistoa on myös hyödynnetty suunnitelman laadinnassa.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Lupaa haetaan soran ja hiekan ottoon 40 000 k-m³ kokonaisottomäärälle 10 vuoden ajaksi. Ottamisalueen pinta-ala on 2 ha ja alin ottamissyvyys +119 (N2000). Vuosittainen otettava maa-ainesmäärä on noin 4000 k-m³, määrä voi kuitenkin vaihdella kysynnän mukaan. Ottamistoiminta ja maisemointi toteutetaan vaiheittain. Nyt lupaa haetaan vaiheen 1. alueelle.

Ottamistoiminnan alkaessa pintahumus kuoritaan ja varastoidaan alueen maisemointia varten. Ottamisalueen ulkopuolella oleva puusto säilytetään. Ottamisalue ei näy läheiselle Ahvenisentielle.

Ylimmän havaitun pohjavesipinnan päälle jätetään vähintään neljän metrin suojakerros kaivamatonta maata.

Ottoalueen kulmat merkitään maastoon selkeästi.

Ottamiseen käytetään kaivinkonetta ja pyöräkuormaajaa, sekä seulaa. Ottamistoiminnassa ja käytettävä kalusto pidetään kunnossa ja niiden toimintaa tarkkaillaan päivittäin käytön aikana. Mahdolliset viat ja puutteet korjataan niiden ilmaantuessa.

Kiviaineksen ja pintamaiden käsittely tapahtuu ottamisalueella. Pintamaita poistetaan ottamisen edistymisen mukaan ja ne varastoidaan ottamisalueen reunoille. Poistettavia pintamaita on koko ottamisalueella n. 1,8 ha ja, n. 6000 m³. Toiminnalle on laadittu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Ottamisen edetessä pintamaat käytetään maisemointiin. Ottamisalueella mahdollisesti olevat kannot, jotka eivät mene hyötykäyttöön käytetään alueen jälkihoitotöiden yhteydessä. Ottamistoiminta järjestetään siten, ettei siitä synny ylimääräistä kaivannaisjätettä, vaan kaikki otettava kiviaines joko seulotaan tai käytetään suoraan rakennusmateriaaliksi.

Alueelle ei läjitetä muualta tuotuja maa-aineita.

Alueelle liikennöidään Ahvenisentieltä, nykyisen liittymän kohdalta tehtävää ajotietä pitkin.

Ottoalueen pohja muotoillaan siten, ettei sade- ja sulamisvesistä muodostu lammikoita alueelle. Ottaminen tapahtuu normaalilla (1:1) luiskan kaltevuudella, joten yli 3 metrin korkuiset jyrkänteet on aidattava vahinkojen estämiseksi.

Ottamisen päätyttyä alue siistitään ja alueella vielä mahdollisesti olevat ottamiseen liittyvät rakenteet viedään pois asianmukaisesti. Maisemointia tehdään vaiheittain ottamisen etenemisen mukaan. Luiskat muotoillaan ympäröivän maaston muotoja mukaillen luiskakaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Metsittymisen annetaan tapahtua luontaisesti, mutta mikäli luontainen taimettuminen ei lähde

alkuun, metsittymistä täydennetään lisäistutuksilla. Kovaksi tallautuneet alueet kuohkeutetaan tarvittaessa metsittymisen varmistamiseksi.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Ottamistoiminnan ympäristövaikutukset liittyvät paikallismaiseman muutokseen osana laajempaa maa-ainesten ottoa. Ottamistoiminnan päätyttyä jälkihoidettu metsittynyt ottoalue sulautuu ympäröivään maisemaan. Ympäristöhaittojen ehkäisemisessä mm. pohjaveden suojelussa toimitaan tämän suunnitelman mukaisesti ja noudatetaan ympäristöviranomaisten ohjeita ja maa-ainesluvan lupaehtoja.

Ottamisalueella syntyy pölyä seulonnessa sekä valmiiden tuotteiden lastauksessa. Toiminta ei aiheuta merkittävää määrää pölyämistä. Myös ottoalueen sisäinen työmaaliikenne ja ulkopuolinen kuljetusliikenne voivat aiheuttaa tietyissä sääolosuhteissa pölypäästöjä. Pääosa kiviainestuoannon pölypäästöistä on halkaisijaltaan yli 30 µm kokoluokkaa ja laskeutuu lähelle päästökohdetta. Hengitettävien hiukkasten (PM10) määrälle on annettu Valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) ilmanlaadusta raja-arvot; vuorokaudessa keskiarvo 50 µg/m³ ja vuoden keskiarvo 40 µg/m³.

Melua aiheuttavia työvaiheita ovat kiviaineksen seulonta sekä lastaus- ja kuljetustoiminta. Seulonta ei aiheuta merkittäviä melupäästöjä ympäristöön. Melun syntyä ja syntyneen melun etenemistä pyritään ehkäisemään eri tavoin. Melun syntyä voidaan vähentää laitteiston kunnossapidolla ja huollolla. Toiminnassa pyritään käyttämään parasta ja uusinta mahdollista tekniikkaa. Melun etenemistä ottoalueelta rajoittavat maastomuodot ja muut mekaaniset esteet, sää- ja keliolosuhteet sekä puusto ja muu kasvillisuus.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Ottotoiminnasta raportoidaan maa-aineslain (555/1981) 23 §:n mukaisesti vuosittaiset ottomäärät lupaviranomaiselle NOTTO- rekisteriin sähköisellä lomakkeella.

Toiminnan aiheuttamia melu- tai pölyhaittoja seurataan aistinvaraisesti. Tarvittaessa ryhdytään torjuntatoimiin, kuten pölynsidontaan kastelemalla aluetta.

Mahdollisista poikkeus- ja häiriötilanteista tiedotetaan viranomaisia välittömästi. Toimenpiteisiin mahdollisissa häiriötilanteissa ryhdytään välittömästi.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu 37 vrk ajan yleisessä tietoverkossa. Hakemusasiakirjat on pidetty julkisesti nähtävillä 16.10.–22.11.2024 yleisessä tietoverkossa ja ympäristönsuojeluyksikössä. Viranomainen on kuullut lähinaapurit.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei saapunut muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ja Pohjois-Savon ELY-keskukselta. Molemmat antoivat hakemuksesta lausunnon.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden ottamiselle.

Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- Alue sijaitsee 2E-luokan pohjavesialueella ja ottamisalueelta pohjaveden virtaussuunta on ennalta arvioituna kohti E-luokan lähteikköä, joten lupaehtoihin on syytä ottaa määräykset myös pohjaveden laadun tarkkailusta. Suunnitelma-alueen pohjois-koillispuolelle tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta näytteet otetaan. Näyte on otettava ennen toiminnan aloittamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana ja lopuksi. Pohjavesinäytteestä on analysoitava vähintään seuraavat parametrit: haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraattityppi, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C10-C40; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani. Näytteenoton laatu on turvattava sertifioituja näytteenottajia käyttämällä. Lisäksi määritykset on suoritettava laboratoriossa, jolla on akkreditoitu laatujärjestelmä ja jossa ko. menetelmät kuuluvat akkreditoinnin piiriin. Tulokset tulee esittää analyysitodistuksien lisäksi myös päivitettävässä taulukossa, johon kootaan kaikki tarkkailusuunnitelman mukaiset pohjaveden korkeuden ja laadun tarkkailutulokset allekkain. Taulukossa tulee esittää pohjaveden ympäristölaatu normit (Vna 1040/2006, muutos 341/2009) ja talousveden laatuvaatimukset ja -tavoitteet (STM 1352/2015) sekä vertailu edellä mainittuihin esimerkiksi merkitsemällä poikkeavat tulokset korostusvärillä. Tulokset on toimitettava luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

- Koskematon maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 4 metriä paksu suojakerros, koska ottoalue sijaitsee 2E-luokan pohjavesialueella. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan taso neljästi vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.

- Pohjavesialueella on edellytettävä öljytuotteiden käsittelyssä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.

- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.

- Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten ottamisalueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.

- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolonien lähistöllä pesimäaikana.

- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto

Ottamisalue sijoittuu lähimmillään 34 metrin etäisyydelle maantien 518 keskilinjasta mitattuna, eli maantien suoja-alueen ulkopuolelle. Lupahakemuksessa ei ole arvioitu haettavan toiminnan liikennemääriä, mitkä oletettavasti pysyvät maltillisena pienehköstä kokonaisottomäärästä johtuen. Alueelle liikennöinti on tarkoitus suorittaa kyseessä olevan kiinteistön eteläosassa olevan liittymän kautta (tierekisteriosoite 518/2/1627/oikea). Kyseisen liittymän käyttötarkoitus on maa- ja metsätalouteen tarkoitettu liittymä. Maa-aineksen ottamistoimintaa varten tulee liittymän käyttötarkoituksen muuttamiseen hakea lupaa Pirkanmaan ELY-keskukselta. Tämä lausunto tulee olla liittymälupahakemuksen liitteenä.

Hakijan vastine

Hakija ei antanut vastinetta lausunnoista.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Koska hakemuksen tarkoittama toimenpide täyttää maa-aineslain 6 §:n tarkoittamat luvan myöntämisen edellytykset, rakennus- ja ympäristölautakunta päättää suostua hakemukseen ja myöntää Maansiirto Putto Oy:lle hakemuksen ja alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti luvan maa-ainesten ottamiseen Joensuun kaupungin Enon kylään tilalle Harjunpää RN:o 130:12 kymmenen (10) vuoden ajaksi 40 000 k-m³ suuruiselle määrälle.

Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

1.
Ottamisalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn vaihe 1 laajuinen. Ottamisalueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon.
2.
Ennen toiminnan aloittamista tulee hakea lupa liittymän käyttötarkoituksen muutokselle Pirkanmaan ELY-keskukselta.
3.
Ottamisen aikana syntyvät kaivannot tulee merkitä näkyvästi maastoon esim. lippusiimalla.
4.
Maa-ainesten otto tulee toteuttaa siten, ettei naapurikiinteistöille, läheiselle harjualueelle, vesistöille tai tiestölle aiheudu vaaraa eikä kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Pölyhaittoja tulee tarvittaessa estää kastelemalla.
5.
Maa-ainesten ottoon liittyvä kuormaaminen ja kuljetus on sallittu ma-pe klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18. Toimintaa ei saa harjoittaa sunnuntaisin eikä arkipyhinä.
6.
Mikäli alueella murskataan, tulee murskauksesta tehdä ilmoitus Joensuun kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Mikäli alueella murskataan yhdessä tai useammassa jaksossa yhteenlaskettuna yli 50 päivää, tulee murskaukselle hakea ympäristölupa.
7.
Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata. Alin ottamistaso on +119 (N2000). Molemmat edellä mainitut ehdot tulee täyttyä.

Alin ottotaso on merkittävä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.
- Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata neljä kertaa vuodessa alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta. Pohjaveden korkeustiedot tulee toimittaa vuosittain Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön.
8.
Suunnitelma-alueen pohjois-koillispuolelle tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva pohjavedenhavaintoputki. Ennen havaintoputken asentamista tulee sen asentamispaikka varmistaa valvovalta viranomaiselta.

Pohjaveden laatua on tarkkailtava pohjavesiputkesta otettavilla laatusäilytteillä. Näyte on otettava ensimmäisen kerran ennen toiminnan aloittamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana sekä lupakauden päättyessä.

Pohjavesinäytteestä on analysoitava vähintään seuraavat parametrit: haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraattityppi, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C10-C40; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani.

Näytteenoton laatu on turvattava sertifioituja näytteenottajia käyttämällä. Lisäksi määritykset on suoritettava laboratoriossa, jolla on akkreditoitu laatujärjestelmä ja jossa ko. menetelmät kuuluvat akkreditoinnin piiriin.

Tulokset tulee esittää analyysitodistuksien lisäksi myös päivitettävässä taulukossa, johon kootaan kaikki tarkkailusuunnitelman mukaiset pohjaveden korkeuden ja laadun tarkkailutulokset allekkain. Taulukossa tulee esittää pohjaveden ympäristölaatu normit (Vna 1040/2006, muutos 341/2009) ja talousveden laatuvaatimukset ja -tavoitteet (STM 1352/2015) sekä vertailu edellä mainittuihin.

Tulokset on toimitettava kuukauden kuluessa näytteenotosta Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle

9.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä.

Säiliöissä on oltava ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä sekä lapon estolla.

Polttoaineita ja muita kemikaaleja ei saa varastoida alueella silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Toiminnan aikana säiliöt on sijoitettava kaivun alueen ulkopuolelle. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti ja sijoitettava, jos mahdollista, ottamisalueen ulkopuolelle. Ottamisalueella ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella on oltava käytettävissä imeytysmateriaalia öljyvetojen varalta sekä riittävä alkusammutuskalusto.

10.

Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha on turvattava välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikaan.

11.

Alueelle ei saa läjittää tai levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa varastoida alueella.

12.

Alueen jälkihoito ja maisemointi on tehtävä vaihteittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueen osilta, joilta aineksia ei enää oteta. Ottamisen eteneminen on suunniteltava siten, että jälkihoito ja maisemointi etenevät mahdollisimman nopeasti. Lopulliset jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava välittömästi ottamistoiminnan päättyttyä alueella luvan voimassaoloaikana.

Rintaukset tulee luiskata aluetta ympäröivän maaston muotoja noudatellen 1:3 luiskakaltevuuteen tai loivemmaksi luiskauksen jyrkkyyttä vaihdellen. Otetun alueen pohja on muotoiltava loivasti vaihtelevaksi harjanteilla ja kumpareilla, ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen.

Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta esim. alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen (n. 10 cm hiekkaa, n. 5 cm humusta). Alue on metsitettävä ja metsittäminen käynnistettävä jälkihoidon etenemisen tahdissa.

13.

Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi on paikan päällä järjestettävä tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia.

Hakijan on vuosittain ilmoitettava otetun aineksen määrä ja laatu. Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

14.

Jos ottamissuunnitelma on ristiriidassa lupamääräyksen kanssa, noudatetaan kyseistä lupamääräystä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. (MAL 3.2 §)

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten. (MAL 3.3 §)

Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Alue sijaitsee paikallisesti arvokkaan Suojärvenharjun läheisyydessä. Ottamistoiminta keskittyy maa-ainestenottamiseen varatulle alueelle. Ottoalue on tavanomaista mäntymetsää, alueella ei ole niin merkittäviä kauneusarvoja eikä ottotoiminta täten turmele kaunista maisemakuvaa. Alueella ei ole erikoisia luonnonesiintymiä eikä maa-ainestenotto aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Jälkihoitotoimenpiteet on edellytetty tehtäväksi harjukokonaisuuden maaston muotoja mukaillen, jolloin alue ottotoiminnan päätyttyä sopii mahdollisimman hyvin maisemaan.

Alue sijaitsee vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Pohjaveden pinnan päälle on jätettävä kaikissa olosuhteissa vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata ja pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua tulee tarkkailla asetetun lupamääräyksen mukaisesti.

Alue on oikeusvaikutteisessa Joensuun seudun yleiskaavassa osoitettu maa-ainestenottoon, joten luvan myöntäminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3.3 §:n kanssa.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti, eli maisemointi toteutetaan ottamistoiminnan edetessä.

Kun toiminnassa noudatetaan lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa esitettyjä suojaustoimia, kuten kaivantojen merkitsemistä, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa tai kohtuutonta haittaa läheisen tien

käyttäjille, naapurituloille tai ympäristölle. Ottotoiminnasta ei aiheudu kohtuutonta melu- tai pölyhaittaa, kun noudatetaan asetettuja toiminta-aikoja sekä pölyäminen ehkäistään lupamääräyksen mukaisesti.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Vastaus lausuntoihin

Annetut lausunnot on otettu lupamääräyksissä huomioon.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta. (VNA maa-ainesten ottamisesta 6 §).

Lupamääräys 1: Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene laajemmalle alueelle kuin on esitetty.

Lupamääräys 2. Alueelle johtavan tieliittymän käyttötarkoitus on maa- ja metsätalouteen tarkoitettu liittyminen. Lupa liittymän käyttötarkoituksen muutokselle on haettava, jotta liittymän käyttötarkoitus vastaa maa-ainestoimintaa.

Lupamääräys 3: Määräykset ovat tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksillä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräys 4: Ottotoiminta ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa muille tienkäyttäjille. Etenkin kuivina, tuulisina aikoina ottotoiminta saattaa aiheuttaa pölyämistä, joka tulee tarvittaessa torjua.

Lupamääräys 5: Maa-ainesten otto ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa asutukselle. Koska lähimmät rakennukset sijaitsevat noin kilometrin päässä ja maastonmuodot estävät melun leviämisen, on toiminta sallittu arkisin klo 6–22. Samasta syystä toiminta myös lauantaisin on mahdollista.

Lupamääräys 6: Määräyksen tarkoituksena on muistuttaa ympäristönsuojelulain säännöksistä murskauksen osalta. Meluilmoitusta tai ympäristölupaa käsiteltäessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä muun muassa melun ja pölyn leviämisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräykset 7–8. Määräys on asetettu pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa. Veden hankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla (2E) vaadittu suojakerros on vähintään neljä metriä.

Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnan tason vaihteluväli ja maa-ainestenoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata neljä kertaa vuodessa, sillä pohjaveden pinnan taso saattaa vaihdella voimakkaasti vuoden aikana ja koska kyseessä on vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Lupamääräys 9: Määräys on tarpeen mahdollisten öljyvahinkojen estämiseksi ja täten maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ottoalue sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella, joten haitallisten aineiden käsittelyssä tulee olla erityisen varovainen.

Lupamääräys 10. Lupamääräys on annettu erittäin uhanalaisen törmäpääskyn pesimisrauhan turvaamiseksi.

Lupamääräys 11. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia.

Lupamääräys 12: Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Harjumuodostelman luontaiset piirteet tulee ottaa huomioon rintauksia luiskatessa. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Lupamääräykset 13–14: Määräykset selventävät maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Ottotiedot voidaan toimittaa valtakunnallisen NOTTO-tietokannan kautta.

LUVAN VOIMASSAOLOAIKA

Lupa on voimassa 10 vuotta.

OTTAMISTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Toiminta voidaan aloittaa maa-aineslain 21.1 §:n mukaan ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Lupahakemuksen tarkastusmaksu on maa-ainestaksan 2.1 §:n mukaisesti 548 euroa.

Asianosaisten kuulemiskulut

Naapurien kuulemisesta peritään maa-ainestaksan 4.1 §:n mukaisesti 120 euroa.

Valvontamaksu

Vuosittainen valvontamaksu määräytyy voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2024 valvontamaksu on 154 euroa.

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä on hakijan asetettava 7000 euron suuruinen vakuus lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan yli menevälle ajalle. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3–7, 10–16, 19–21, 23, 23 a, 23 b §
 VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4, 6–9 §
 VNA kaivannaisjätteistä (190/2013) 1–4, 6–8, 12–13 §
 Joensuun kaupungin maa-ainestaksa (20.12.2023) 2, 3, 4, 5 ja 8 §
 Joensuun kaupungin hallintosääntö (22.12.2022) 22 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Pohjois-Karjalan ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat, PL 69, 80101 Joensuu

Ilmoitus päätöksestä

Niille, jotka asian käsittelyn yhteydessä ovat sitä pyytäneet.

Julkinen kuulutus

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa 19.12.2024.

MUUTOKSENHAKU**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Muutoksenhaun osalta noudatetaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus liitteenä.